

Κυβέλης: «Φιορέλλα», δράμα εις πράξιν ὑπὸ Παντελῆ Χόρν.

Ο συγγραφεὺς τῶν «Πετροχάρηδων» καὶ «Τοῦ Ἀνθρώπου μας» μᾶς παρέσχε καὶ ἄλλο κοινωνικὸν δράμα, στηριζόμενον αὐτὸ ἐπὶ τῆς συζυγικῆς ἀπιστίας καὶ τῆς μετ' αὐτὴν στάσεως τοῦ συζύγου. Ἡ ὑπερήτρια τῆς Φιορέλλας ἀφοῦ ἐχημάτισεν ἢ ἥκιστα ἐντιμὸς μεσίτρια τῶν σχέσεων τῆς κυρίας τῆς μετὰ τοῦ ἐραστοῦ τῆς, ἀποκαλύπτει ταύτας εἰς στιγμὴν ὀργῆς πρὸς τὸν σύζυγον· οὗτος παραμένει ἀρκετὰ κύριος ἐαυτοῦ ὥστε ν' ἀποπέμψῃ τὴν ὑπερήτριαν ὡς ψευδομένην, νὰ προσποιητῆαι δὲ ἄγνοιαν τῆς ἀπιστίας ἐνῶ ἐντροφᾷ, ἐν ἀπωτάτῃ ἐπαναμῆσει κάποιος Φλωρεντίνος Τραγυδίας, εἰς δριμεῖς ὑπαινιγμούς καὶ διαφορουμένας φράσεις πρὸς τὴν ἀπιστον καὶ πρὸς τὸν ἐραστὴν ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ ὑπάλληλός του μέχρις οὗ δηλοῖ τέλος εἰς τὴν σύζυγον του ὅτι τὴν ἀποπέμπει καὶ εἰς τὸν ὑπάλληλον ὅτι τὸν προάγει διὰ νὰ δύναται νὰ τὴν συντηρῇ. Ἐν τούτοις καταφθάνουν τὰ παρ' αὐτοῦ κληθέντα «πενθερικά» του ἢ πενθερά του μετὰ τὰς πρώτας πρὸς τὴν κόρην τῆς παρατηρήσεις ἀκούει ἀπὸ αὐτὴν ἐνώπιον καὶ τοῦ πενθεροῦ του ὅτι εἰς τὸν συζυγικὸν τῆς βίον ἠκολούθησεν αὕτη ἀκριβῶς τὸ μητρικὸν παράδειγμα, ὁ πενθερός του προσποιεῖται ὅτι δὲν δίδει πῶς εἰς τὰς περὶ τῆς μητρὸς τῆς ἀποκαλύψεις ταύτας τῆς Φιορέλλας. Ἡ τελευταία δὲν ἐννοεῖ νὰ ἐπαλέθῃ εἰς τὴν πατρικὴν, — ἰδίως εἰς τὴν μητρικὴν οἰκίαν, καὶ ἀφοῦ ὁ σύζυγός τῆς δὲν τὴν συγχωρεῖ, ετοιμάζεται εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς διὰ ν' ἀπέλθῃ. Ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἀπομένουν μετ' οὐ πολὺ οἱ δύο ἄνδρες· ὁ γηραιὸς πενθερός καὶ ὁ γαμβρός. Τὸ δράματιον ἐγγράφῃ προφανῶς δλόκληρον δι' αὐτὴν μόνον τὴν σκηνὴν, μίαν ἀληθῶς ἀπὸ τὰς βαθύτερον ἀνθρωπίνους τὰς ὁποίας ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τὸ παγκόσμιον θέατρον, — ὑπὸ μίαν ἐποψίαν ὑπερτέραν εἰς δραματικότητα τῆς ἀντιστοίχου σκηνῆς εἰς τὸν Νουμᾶ Ρουμεστάν τοῦ Ἀλφόνσου Δωδέ, ἀφοῦ ἐκεῖ πρόκειται περὶ τῆς ὀδύνης τῆς συζύγου διὰ τὰς ἀπιστίας τοῦ συζύγου τῆς καὶ περὶ τῆς ἐγκαταρτησῆώς τῆς ὅταν μανθάνῃ ὅτι ἡ μήτηρ τῆς εἶχε τὰς αὐτὰς αἰτιάσεις κατὰ τοῦ ἰδικοῦ τῆς συζύγου, πολυσεβάστου λειτουργοῦ τῆς Θέμιδος, μετὰ τοῦ ὁποίου ἐν τούτοις συνέζη ἀκόμη ἐν ἀδιαταράκτῳ ὁμοίῳ, καὶ λέγω ὑπερτέραν εἰς δραματικότητα διότι εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ συζυγικὴ ἀπιστία τῆς γυναικὸς εἶνε ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ βαρυτέρα τῆς συζυγικῆς ἀπιστίας τοῦ ἀνδρός.

Κοῖμα ὅτι εἰς τὸ δράματιον τοῦ κ. Παντελῆ Χόρν τὸ γραμμόμενον εἰς τὸν τόνον τῆς πλέον ἐξεζητημένης ξηρότητος, μόλις καὶ μετὰ βίας μαντεύεται ἡ ἀγάπη τοῦ συζύγου πρὸς τὴν ἀπιστήσασαν σύζυγον· ἂν ἦτο καταδηλοτέρα, πόσῳ καταπληκτικὴν ἐντασιν θὰ προσελάβανεν ἡ σκηνὴ αὕτη. Πλὴν ὅμως ὑπάρχει καὶ ἡ ἀγάπη αὕτη; Ὁ πενθερός εἰς τὴν σκηνὴν αὕτην ἀποδεικνύεται ὅτι ἐγνώριζεν ἀνεκαθεν τὰς ἀπιστίας τῆς ἰδικῆς τῆς συζύγου· εἶχε συγχωρήσει καὶ εἶχε σιώπησει χάριν τῆς νεαρωτάτης τότε Φιορέλλας. Καὶ ὁ σύζυγός ἔχει τὴν μετ' αὐτῆς νεαρωτάτην κόρην. Ἴσως σκέπτεται οὗτος ἀντιθέτως πρὸς τὸν πενθερόν, θὰ ἦτο δι' αὐτὴν ἀργότερα σωτήριον παράδειγμα ἢ τορινὴ ἀποκομπὴ τῆς ἐνόχου μητρὸς· ἀλλ' ὁ πενθερός τῷ ἀντιτάσσει «Ἴσα μὲ τότε!.. ἀλλάζουν τὰ πράγματα... μπορεῖ καὶ νὰ ἔχῃ καταργηθῇ ὁ γάμος!..». Συγχωρεῖ τοιοῦτοτρόπως καὶ αὐτός, — τοῦ ἐραστοῦ προσλαμβανόμενον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πενθεροῦ εἰς θέσιν περισσότερον προσοδοφόρον ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ σβύσῃ ἀπὸ τὴν μνήμην του τὴν τέως ἐρωτικὴν του νίκην.

Ἰταίει ἐν μέρει ἡ ἀντίθεσις ἢ ἀπὸ τὴν προκατάλη-

ψιν, πὸν ὀφείλεται εἰς τ' ὄνομα τῆς ἡρωίδος, προκατάληψιν ὡς περὶ κάποιου ἀνθηροῦ εἰδυλλίου τῆς Ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως διαπνεομένου ἀπὸ τὸν τρυφερότερον λυρισμὸν καὶ τοῦ ὁποίου τὸ πάθος θὰ καθίστατο ἀκόμη πυκνότερον καὶ ἐντονώτερον ὡς ἐκ τῆς τυχόν κλασικῆς ἐυθυμοποιήσεώς του; Ἴσως, ἀλλ' ὅμως καὶ χωρὶς τὴν ἀντίθεσιν αὐτὴν, πάντως θὰ ἦτο μεγάλη ἡ αἰσθησις ὁμότητος καὶ σκαλιότητος καὶ χυδαιότητος, ἐκουσίας βεβαίως ἐκ μέρους τοῦ συγγραφέως, τὴν ὁποίαν παρέχει ὁ διάλογός του, ἡ αἰσθησις ἀκολάστου καὶ ἀκατεργάστου ἀτημελησίας, ἀκουσίας ἴσως, τὴν ὁποίαν προσδίδει τὸ λεκτικόν του, εἰς τὸ δράμα αὐτὸ τὸ κοινωνικόν, τὸ σημερινόν, τὸ καθημερινόν, — τὸ ὀλιγώτερον ἢ καθημερινόν, ἀφοῦ εἰς τὰ καθημερινὰ δράματα δρᾷ ἐπὶ τοσοῦτον ὁ Ἔρως καὶ ἀφοῦ εἰς αὐτὸ εἶνε προβληματικὴ ἢ ὑπαρξίς τοῦ ἔρωτος τοῦ συζύγου καὶ ἀσφαλεστάτη ἢ ἀνυπαρξία τοῦ ἔρωτος τῶν ἐραστῶν. Ἴσως αὐτὸ ἀκριβῶς ἐπεδίωξεν ὁ συγγραφεὺς· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν ἐνεθουσίασε τὸ κοινόν.